

BETÆNKNING**Afgivet af Erhvervsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest i forbindelse med FM2017 pålægges at fremsætte forslag til Inatsisartutlov, som fastsætter regler om, at flertallet af bestyrelsesmedlemmer i de 100 procent selvstyrejede aktieselskaber, for hvert enkelt selskabs vedkommende, skal udgøres af personer med fast bopæl i Grønland.

(Medlem af Inatsisartut Suka K. Frederiksen, Siumut)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Erhvervsudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Siverth K Heilmann, Atassut, fm.

Inatsisartutmedlem Aqqaluaq B Egede, Inuit Ataqatigiit, nfm.

Inatsisartutmedlem Justus Hansen, Demokraterne

Inatsisartutmedlem Suka K Frederiksen, Siumut

Inatsisartutmedlem Iddimanngiu Bianco, Inuit Ataqatigiit

1. Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker med nærværende beslutningsforslag at pålægge Naalakkersuisut, ved lov, at fastsætte regler om bestyrelsessammensætningen i de 100 procent selvstyrejede aktieselskaber, således at flertallet af bestyrelsesmedlemmerne i det enkelte selskab udgøres af personer med fast bopæl i Grønland.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Det fremgik af førstebehandlingen, at forslaget nød blandet opbakning fra partier mv. i Inatsisartut. Det fremgik derudover, at Naalakkersuisut ikke støttede forslaget. Debatten berørte et vidt udsnit af de mange aspekter, der har betydning for sammensætningen af bestyrelser i aktieselskaber. Herunder behovet for at sammensætte bestyrelserne, så de konstant understøtter formålet med det enkelte selskab og de særlige forretningsmæssige udfordringer dette er underlagt, behovet for lokalkendskab og ønsket om, i højere grad, at anvende herboende i bestyrelserne, samt ikke mindst det potentielle modsætningsforhold disse hensyn med-

fører.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget konstaterer indledningsvist, at forslagsstillere, som en af de bærende præmisser for fremsættelsen af nærværende beslutningsforslag har anført, at det mere er reglen end undtagelsen, at hjemmehørende bestyrelsesmedlemmer i Selvstyrejede aktieselskaber er i undertal. Naalakkersuisut har derimod, i svarnotatet til førstebehandlingen, anført at ca. 60 % af bestyrelsesmedlemmerne i selskaberne er hjemmehørende.

3.1 Sammensætningen af bestyrelsesmedlemmer

Udvalget har på den baggrund af egen drift indhentet opdaterede oplysninger om bestyrelses-sammensætningen i de selvstyrejede aktieselskaber (bilag 1) og disse oplysninger bekræfter Naalakkersuisuts oplysninger om, at 60 % af bestyrelsesmedlemmerne i selskaberne samlet set i dag er hjemmehørende i Grønland. Naalakkersuisut opfordres til i den sammenhæng til via sin ejerrolle til at arbejde målrettet og strategisk på at forøge andelen af hjemmehørende bestyrelsesmedlemmer. Udvalget anser at kendskab til de lokale forhold og indsigt i det samfund som omgiver de Selvstyrejede selskaber er et vigtigt forhold, der bør tages i betragtning, når der udvælges medlemmer af de Selvstyrejede selskabers bestyrelser.

Det kan af de indhentede data ses, at det faktisk mere er reglen end undtagelsen, at hjemmehørende bestyrelsesmedlemmer i Selvstyrejede aktieselskaber er i overtal. I den forbindelse er det vigtigt at bemærke, at medarbejderrepræsentanterne i bestyrelserne naturligvis skal medregnes som fuldgyldige bestyrelsesmedlemmer. Medarbejderrepræsentanterne har samme rettigheder, pligter og ansvar som de øvrige medlemmer af selskabets bestyrelse. Udvalget anser at Naalakkersuisut via sin ejerrolle bør arbejde for at de Selvstyrejede aktieselskaber tilskyndes til at hjemmehørende medarbejdere i videst muligt omfang opfordres og udrustet til at kunne deltage i bestyrelsesarbejdet.

3.2 Hvorfor drive Selvstyrejede selskaber som aktieselskaber?

Erhvervsudvalget bemærker i den forbindelse, at en af de centrale begrundelser for at drive selskaber som aktieselskaber (– i modsætning til som nettostyrede virksomheder –) er at sikre en markedsorienteret professionalisering af selskabernes drift, adskilt fra direkte politisk indblanding, hvilket stiller krav til at selskabernes ledelser, dvs. både bestyrelser og direktion, sammensættes på en, for det enkelte selskab, forretningsmæssig hensigtsmæssig måde.

3.3 Sammensætningen af bestyrelsen afspejler virksomhedens behov

Der er således stor forskel på, hvilke kompetencer de forskellige selvstyrejede aktieselskaber efterspørger i ledelsen. Royal Greenland A/S, som eksempel, kan således f.eks. have behov for at tilføre særlige kompetencer til bestyrelsen, mhp. virksomhedsdrift i andre verdensdele, handel og markedsføring på eksportmarkeder mv, hvor det kan være meget vigtigt at have personer i bestyrelsen, der har kendskab til specifikke markeder, herunder f. eks det japanske hvortil Royal Greenland A/S eksportere højværdiprodukter.

Illuut A/S kan derimod have andre behov, idet selskabet alene beskæftiger sig med at opføre, eje, sælge og udleje fast ejendom.

Det kan således være vidt forskellige kompetencer, der efterspørges i de selvstyrejede aktieselskabers bestyrelser, hvorfor man bør være forsigtig med, at betragte selskaberne over en kam.

I visse selskaber vil det således være hensigtsmæssigt at have en høj grad af herboende i bestyrelsen, hvor det i andre selskaber vil være nødvendigt for selskabets vækst, at hente specialkompetencer fra udlandet. Dette princip ses da også allerede at være realiseret jf. den ovenfor omtalte forskel på sammensætningen i selskaberne. Udvalget finder det godt at der i flere Selvstyrejede selskabers bestyrelser, er et flertal af herboende. Udvalget anser dog at denne udvikling fremover bør styrkes ved forskellige målrettede tiltag.

3.4 Bestyrelser er ikke statiske

Derudover skal Erhvervsudvalget bemærke, at personsammensætningen i selskabernes bestyrelser ikke er statisk. Et selskab kan således, i en periode, have behov for bestyrelsesmedlemmer med kompetencer indenfor f.eks. virksomhedsfusionering eller tilpasning til mere liberale markedsforhold, og i en anden periode er der måske behov for, at have skærpet fokus på besparelser og omkostninger. Det er klart, at der derfor vil være behov for løbende at tilpasse bestyrelsernes sammensætning og kompetencer til virksomhedens aktuelle situation og udviklingen i virksomhedens omgivelser.

Dette er i overensstemmelse med Naalakkersuisuts "Retningslinjer for God selskabsledelse i de selvstyrejede aktieselskaber", hvor det under anbefaling 5.1.1 er angivet, at selskaberne årligt skal gennemføre en bestyrelsesevaluering. Evalueringen skal give bestyrelsen og aktionæren en vurdering af om bestyrelsen kompetencemæssigt er sammensat hensigtsmæssigt i forhold til de udfordringer, som selskabet står over for.

I samme publikation anbefales det i afsnit 4.2 under overskriften "Mangfoldighed", at der på alle lederniveauer i selskaberne findes forskellige erfaringer, som giver den mest alsidige og kreative tilgang til ledelse. Erhvervsudvalget støtter op om mangfoldighed i bestyrelserne,

både med hensyn til køn og viden og uddannelse. Udvalget finder det endvidere vigtigt at pointere, at nærværende beslutningsforslag ikke afskærer selskabernes mulighed for at indhente udefrakommende viden og indsigt. Udvalget finder at derfor at mangfoldighed og gensidig inspiration i bestyrelserne ikke svækkes ved nærværende forslag.

4. Opsummering

Udvalget er i den forbindelse også opmærksomt på, at i en relativ lille befolkning som den grønlandske, måske hurtigt vil kunne opstå u hensigtsmæssige personsammenfald, med mulige habilitetsproblemer som følge, såfremt der mest rekrutteres personer med bopæl her i landet. Dette fremgår ligeledes af Finansministeriets publikation "Staten som Aktionær", hvor det anføres, at det netop kan være relevant at vende blikket mod udlandet ved sammensætning af selskabsbestyrelser, da det vil kunne løse eventuelle habilitetsproblemer

Som nævnt anden steds i denne betænkning anbefaler redegørelsen om god selskabsledelse at der er mangfoldighed i bestyrelsen og på ledelsesniveauet. I den sammenhæng bør man ikke være blind for, at bestyrelsesmedlemmer fra udlandet også kan medvirke til at der udveksles viden og erfaringer med lokale medlemmer af bestyrelserne til gavn for begge parter.

Såfremt der indføres regler om, at flertallet af bestyrelsesmedlemmer skal have fast bopæl i Grønland, vil dette muligvis også fremadrettet kunne begrænse Naalakkersuisuts muligheder for at udpege bestyrelsesmedlemmer med grønlandsk baggrund, som i en periode måtte være bosiddende udenfor Grønland. Udvalget kan på stående fod ikke forudse de mulige langsigtede konsekvenser for de implicerede selskaber, såfremt et politisk flertal måtte vedtage nærværende beslutningsforslag.

5. Forslagets økonomiske konsekvenser

Forslagsstiller anfører helt korrekt de økonomiske udgifter, der vil være for Selvstyret ved en udarbejdelse af et lovforslag i forbindelse med nærværende beslutningsforslag. Det må anses som tænkeligt, at en implementering af nærværende beslutningsforslag måske vil medføre en påvirkning af de aktieselskaber, der eksporterer til udlandet og som har behov for at trække på bestyrelsesmedlemmer udefra på grund af deres kendskab til internationale forhold.

6. Udvalgets indstillinger

Et flertal bestående af repræsentanterne fra Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut indstiller forslaget til vedtagelse.

Et mindetal i udvalget i bestående af repræsentanten fra Demokraterne indstiller med nedestående bemærkninger forslaget til forkastelse.

Med nærværende forslag vil flertallet bestemme, hvor mange bestyrelsesmedlemmer i et selskab, der skal have bopæl i Grønland. Demokraterne er imod dette forslag. Det skyldes, at vi mener, at det udelukkede skal være kvalifikationer og kompetencer, der skal være afgørende for, hvem der skal sidde i bestyrelsen for en virksomhed. Jo større og bedre kvalifikationer og kompetencer man kan samle i en bestyrelse – jo større er sandsynligheden for, at hele virksomheden får succes. Og succesfulde virksomheder er til gavn for hele samfundet.

Dette forslag vil begrænse de muligheder som Selvstyret har for at sammensætte den bedste og mest kompetente bestyrelse. Forslaget vil derfor potentielt kunne være til direkte skade for samfundet og samfundsøkonomien.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

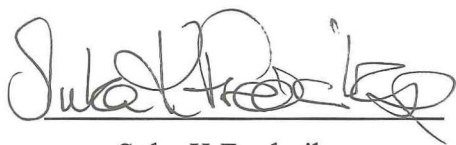
Siverth K Heilmann For-
mand

Aqqaluaq B Egede
Næstformand

Justus Hansen

Suka K Frederiksen

Iddimanngiu Bianco

Inkl. medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer

	KAL	DK	DE	NO	UK	FI	SE	IS	Antal Ialt	KAL i procent
RG	4	1	1	1	2				9	44%
RAL	4	3		1					8	50%
AG	4	1							5	80%
KNI	5	3				1			9	56%
TELE	4	2							6	67%
GG	2	2							4	50%
GH	3	1							4	75%
VISIT	6								6	100%
ILLUUT	3								3	100%
INI	3	2		1					6	50%
NUNA	2	1			1				4	50%
GOSR	1	1		1					3	33%
SIKUKI	2	1					1	1	5	40%
Samlet antal	43	18	1	4	3	1	1	1	72	

Samlet
 antal **59,72%** **25,00%** **1,39%** **5,56%** **4,17%** **1,39%** **1,39%** **1,39%**
 i procent

